

Minister Aktywów Państwowych

Wojciech Balczun

BM.I.053.386.2025

IK: 1164889

Warszawa, 03 listopada 2025 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację K10INT12313 Pana Michała Wosia, Posła na Sejm RP w sprawie niewypłacenia wynagrodzeń pracowników RAFAKO S.A.

Na wstępie należy wskazać, że aktualna kondycja RAFAKO S.A. (dalej: RAFAKO) wynika z długoletnich zaniedbań oraz niewłaściwych decyzji podejmowanych przez zarządzających. Sytuacja RAFAKO zaczęła się istotnie pogarszać od 2019 r., kiedy to narastały problemy finansowe i operacyjne Spółki, wynikające zarówno ze złych decyzji biznesowych, jak i braku odpowiedniego wsparcia oraz strategii stabilizacyjnej. Niedostateczne działania naprawcze w tamtym czasie doprowadziły do poważnego zagrożenia dla przyszłości RAFAKO, a w konsekwencji do postawienia Spółki w 2024 r. w stan upadłości.

Ministerstwo Aktywów Państwowych przez wiele miesięcy prowadziło prace nad wypracowaniem rozwiązań zmierzających do ustabilizowania sytuacji Spółki oraz ochrony miejsc pracy, a także zabezpieczenia kontraktów RAFAKO. Problemy finansowe Spółki oraz wyzwania związane z jej dalszym funkcjonowaniem nie pozostawały bez wpływu na polski przemysł energetyczny, na podmioty współpracujące, a przede wszystkim na lokalną społeczność.

Z uwagi na to, że Minister Aktywów Państwowych nie dysponuje instrumentami umożliwiającymi bezpośrednie wsparcie podmiotów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, resort zwrócił się do spółek z udziałem Skarbu Państwa, w tym Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (dalej: ARP) oraz Polskiego Funduszu Rozwoju S.A., których podstawowa działalność gospodarcza polega na podejmowaniu działań wspierających rozwój gospodarczy oraz udzielaniu środków pomocowych w procesach restrukturyzacyjnych przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji lub działających w sektorach kluczowych dla gospodarki, z prośbą o przedstawienie możliwości ewentualnego wsparcia RAFAKO. Przeprowadzone jeszcze w 2024 r. rozmowy z udziałem ww. spółek i przedstawione propozycje zmierzające do ustabilizowania sytuacji RAFAKO, nie pozwoliły jednak osiągnąć porozumienia, z uwagi na brak akceptacji ze strony Zarządu RAFAKO jak i jej głównych akcjonariuszy i wierzycieli.

W Ministerstwie Aktywów Państwowych prowadzone były również konsultacje z udziałem potencjalnych interesariuszy, mające na celu ocenę dostępnych możliwości oraz wybór optymalnej ścieżki działania w zakresie umożliwienia prowadzenia działalności przedsiębiorstwa Rafako w perspektywie długoterminowej. Efektem tych rozmów jest zawarcie w kwietniu 2025 r. przez dwie spółki z udziałem Skarbu Państwa ARP i Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o. (dalej: TFS) oraz spółkę publiczną Polimex Mostostal S.A. (dalej: POLIMEX) jedną z największych polskich firm inżynierijno-

budowlanych, warunkowej umowy inwestycyjnej zakładającej przystąpienie do wspólnego projektu przejęcia potencjału majątku i kompetencji upadającej spółki RAFAKO.

W tym samym miesiącu po uzyskaniu zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na utworzenie wspólnego przedsiębiorcy ARP zbyła 2/3 udziałów w swojej spółce zależnej ARP Doradztwo Sp. z o.o. na rzecz POLIMEXU i TFS (po 1/3 udziałów każdy). W II kwartale 2025 r. nastąpiło dokapitalizowanie Spółki kwotą 27 mln zł, każdy z trzech Wspólników wniósł do Spółki po 9 mln zł. Po podwyższeniu kapitału zakładowego i zmianie nazwy na RFK Sp. z o.o. (dalej: RFK), Spółka ta rozpoczęła działania zmierzające do przejęcia istotnych aktywów i kompetencji RAFAKO.

Zaangażowanie ARP, TFS oraz POLIMEXU w proces dzierżawy majątku RAFAKO stanowi istotny impuls rozwojowy dla regionu raciborskiego, wzmacniając lokalne łańcuchy dostaw i wspierając współpracujące przedsiębiorstwa. Działalność RFK w sektorach kolejowym i zbrojeniowym nie tylko przyczynia się do utrzymania miejsc pracy, ale również aktywizuje lokalnych dostawców i usługodawców, wpływając pozytywnie na konkurencyjność przemysłu Śląska. Jednym z takich działań jest zawarcie w dniu 14 października 2025 r. w Raciborzu przez przedstawicieli ARP, Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. (PGZ), oraz Jelcz Sp. z o.o. (Jelcz) oraz RFK, listu intencyjnego w sprawie współpracy przy zagospodarowaniu aktywów produkcyjnych przedsiębiorstwa RAFAKO. Inicjatywa ta łączy szacunek do dziedzictwa przemysłowego zakładu, ale też stanowi asumpt do gospodarczego ożywienia regionu raciborskiego. Kooperacja RFK z partnerami jak PGZ i Jelcz stwarza warunki do zagospodarowania potencjału aktywów i kompetencji RAFAKO oraz daje realną szansę przywrócenia zdolności produkcyjnych w raciborskich zakładach i wniesienia konkretnego wkładu w odbudowę przemysłowej siły regionu oraz zapewnienia miejsc pracy.

Podpisanie listu intencyjnego stanowi punkt wyjścia do szczegółowych analiz ekonomiczno-finansowych i technicznych, które nadadzą ostateczny kształt potencjalnym inwestycjom. Sukces tego projektu może stać się modelowym przykładem na to, w jaki sposób można efektywnie i z pożytkiem dla państwa oraz regionu zagospodarowywać aktywa upadłych, dużych przedsiębiorstw.

Z uwagi na to, że Skarb Państwa nie posiada udziałów w spółce w RFK, Ministerstwo Aktywów Państwowych wystąpiło do ARP, jednego z trzech wspólników RFK, z prośbą o przedstawienie informacji w zakresie pytań przedstawionych w interpelacji odnoszących się do działalności RFK oraz spółki Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. w restrukturyzacji (dalej: RAFAMET) i jej spółki zależnej.

Odnosząc się do pytania dotyczącego braku wypłaty wynagrodzeń pracownikom RAFAKO, należy wskazać, że w związku z ogłoszeniem upadłości RAFAKO obejmującej likwidację majątku, z dniem wydania postanowienia upadły – zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 794, z późn. zm.) – utracił prawo zarządu oraz możliwość korzystania z mienia wchodzącego do masy upadłości i rozporządzania nim. W konsekwencji powyższego od chwili ogłoszenia upadłości, wyłączne uprawnienie do zarządzania majątkiem spółki, w tym do realizowania zobowiązań (takich jak należności wobec pracowników), przysługuje syndykowi masy upadłości. To on odpowiada za prawidłowe gospodarowanie masą upadłości, zabezpieczenie majątku i jego likwidację, zgodnie z przepisami ww. ustawy.

Wobec powyższego, kwestie związane z wypłatą zaległych wynagrodzeń leżą w wyłącznej kompetencji syndyka, a rozstrzygnięte mogą zostać wyłącznie w toku postępowania upadłościowego, prowadzonego pod nadzorem sądu upadłościowego, zgodnie z kolejnością zaspokojenia wierzytelności określoną w art. 342 ust. 1 Prawa upadłościowego, w którym roszczenia pracownicze należą do pierwszej kategorii zaspokojenia. W przypadku braku wystarczających środków w masie upadłości, pracownicy mogą również uzyskać wypłatę zaległych świadczeń za pośrednictwem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1087).

Przedstawiając powyższe, jednocześnie należy wskazać, że Minister Aktywów Państwowych nie posiada ustawowych kompetencji do ingerowania w działania syndyka ani do zastępowania go w zakresie wykonywanych obowiązków.

W kwestii pytania wskazującego na niezatrudnienie pracowników RAFAKO w nowej spółce RFK pomimo wcześniejszych deklaracji, Zarząd ARP w odpowiedzi stanowczo nie zgodził się z postawioną przez Pana Pošta tezą. Według przedstawionych wyjaśnień przez ARP, od momentu powołania RFK jej Zarząd, we współpracy z ARP, prowadzi intensywne działania mające na celu wypracowanie docelowego modelu działalności operacyjnej oraz nawiązanie trwałej współpracy z partnerami biznesowymi. W szczególności przeprowadzono szereg spotkań z potencjalnymi kontrahentami, m.in. z sektora zbrojeniowego i kolejowego, które są uznawane za strategiczne z punktu widzenia budowy portfela zamówień i przyszłego zatrudnienia. Na obecnym etapie rozmowy te nie zostały jeszcze sfinalizowane, a tym samym nie jest możliwe jednoznaczne wskazanie, który z analizowanych wariantów współpracy przejdzie do fazy realizacji i w jakim zakresie wygeneruje zapotrzebowanie na nowych pracowników, w tym byłych pracowników RAFAKO.

Niezależnie od trwających negocjacji, RFK już teraz aktywnie pozyskuje zlecenia z rynku, w szczególności w zakresie wykonawstwa konstrukcji stalowych. Pozwala to na stopniowe budowanie potencjału produkcyjnego i tworzenie podstaw do przyszłego zwiększania zatrudnienia, proporcjonalnie do skali pozyskanych projektów.

W tym kontekście teza o braku zatrudnienia byłych pracowników RAFAKO w RFK jest niezgodna z faktami – w rzeczywistości niemal wszyscy obecnie zatrudnieni w RFK to byli pracownicy RAFAKO. Jednocześnie Zarząd RFK wskazuje na kilka obiektywnych uwarunkowań, które uniemożliwiają w tej chwili zatrudnienie większej liczby byłych pracowników RAFAKO, mimo deklarowanej woli ich dalszego angażowania:

- aktualne zatrudnienie w RFK odpowiada rzeczywistemu zapotrzebowaniu – zarówno w zakresie kadry administracyjnej i handlowej, jak i w obszarze pracowników fizycznych, którzy rozpoczęli realizację pierwszych zleceń produkcyjnych. Zatrudnienie już teraz większej liczby osób przed ustabilizowaniem się sytuacji z liczbą realizowanych kontraktów wiązałoby się z ryzykiem niegospodarności i nieefektywnego wydatkowania środków publicznych;
- znaczna część byłych pracowników RAFAKO znalazła już zatrudnienie na lokalnym rynku pracy, na którym stopa bezrobocia na koniec sierpnia 2025 r. wynosiła 4,1%, co jest poziomem zbliżonym do tzw. bezrobocia naturalnego. W trakcie rekrutacji spółka RFK regularnie spotyka się z odmowami spotkań ze strony potencjalnych kandydatów lub z brakiem zainteresowania podjęciem pracy w RFK. Według szacunków Zarządu, odsetek odmów sięga nawet 50%;
- część potencjalnych pracowników jest obecnie objęta okresem wypowiedzenia u innych pracodawców i deklaruje gotowość do dołączenia do RFK po jego upływie. W związku z tym, pewna liczba zatrudnionych może dojść do skutku w kolejnych tygodniach lub miesiącach.

Jednocześnie ARP podniosło, że z uwagi na powyższe, proces budowy potencjału kadrowego w RFK ma charakter stopniowy, a jego tempo jest ściśle powiązane z rozwojem działalności gospodarczej spółki oraz realnymi możliwościami finansowymi. RFK deklaruje chęć dalszego zatrudniania byłych pracowników RAFAKO w miarę rozwoju działalności i wzrostu zapotrzebowania produkcyjnego.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące wskazania jakie działania prewencyjne zostały podjęte w odniesieniu do innych zakładów przemysłowych w regionie, w tym RAFAMET, aby nie dopuścić do powtórzenia się podobnego scenariusza, Zarząd ARP działając w reżimie regulacji dotyczących udzielania informacji przez spółki publiczne przedstawił, że RAFAMET podejmuje szereg działań mających na celu poprawę swojej sytuacji finansowej oraz operacyjnej. Kluczowym elementem trwającego procesu jest przygotowanie planu restrukturyzacyjnego, opracowywanego przez Zarząd Spółki we współpracy z zarządcą sanacyjnym – spółką Rymarz Zdort Maruta Kubiczek Restructuring S.A. (dalej: Zarządca). Złożenie tego planu w sądzie, za pośrednictwem Krajowego Rejestru Zadłużonych, planowane jest tak, aby umożliwić przeprowadzenie drugiej transzy podwyższenia kapitału zakładowego Spółki jeszcze w 2025 r. W ramach podpisanej w maju umowy inwestycyjnej z ARP, przewidziano cztery transze dokapitalizowania Spółki o łącznej wartości 80 mln zł. Pierwsza z nich – o wartości 30 mln zł – została już zrealizowana. Środki pozyskane z tej

emisji mają zostać przeznaczone na realizację przyjętego przez Zarząd planu restrukturyzacji, bieżące finansowanie działalności oraz wybrane inwestycje. Realizacja kolejnych transz została obwarowana konkretnymi warunkami, m.in. złożenie planu restrukturyzacyjnego oraz udzielenie przez RAFAMET pożyczki spółce zależnej – Odlewni RAFAMET sp. z o.o. z siedzibą w Kuźni Raciborskiej (dalej: Odlewnia RAFAMET), a przede wszystkim pozyskanie przez Spółkę kontaktów, które mają być realizowane w 2026 r. o wartości nie niższej niż 40 mln zł dla III transzy dokapitalizowania i o wartości nie niższej niż 70 mln zł dla IV transzy dokapitalizowania, wdrożenia programu dobrowolnych odejść pracowników (PDO), wprowadzenia systemu ERP oraz opracowania projektów energetycznych (np. fotowoltaika, termomodernizacja).

W kontekście restrukturyzacji Zarząd ARP wskazał także na działania wobec Odlewni RAFAMET – spółki zależnej RAFAMET, która wcześniej zawarła układ w ramach własnego postępowania restrukturyzacyjnego. Z uwagi na pogarszającą się sytuację finansową Odlewni RAFAMET, jej Zarząd poinformował o zamiarze wystąpienia do sądu z wnioskiem o uchylenie zatwierdzonego układu i otwarcie nowego postępowania sanacyjnego. Pomimo tych trudności, Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Odlewni RAFAMET w sierpniu 2025 roku podjęło uchwałę o dalszym istnieniu Spółki, co świadczy o kontynuowaniu prób jej restrukturyzacji.

RAFAMET korzysta obecnie z ochrony sądowej w ramach postępowania sanacyjnego, a nadzór nad procesem restrukturyzacyjnym sprawuje wyznaczony Zarządca. Należy podkreślić, że podjęte działania mają na celu nie tylko stabilizację sytuacji ekonomicznej RAFAMET, lecz także zabezpieczenie potencjału przemysłowego regionu oraz ochronę przed negatywnymi skutkami społecznymi, jakie mogą wynikać z ewentualnego upadku dużego pracodawcy lokalnego.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w przypadku podmiotów gospodarczych działających w formule spółek prawa handlowego, bez względu na strukturę właścicielską, decyzje operacyjne oraz odpowiedzialność za realizację strategii biznesowej spoczywają na organach korporacyjnych spółek.

Z poważaniem
Wojciech Balczun
Minister

dokument podpisany elektronicznie
1164889.4339657.3479840

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów